No. 2165 Zaterdag 4 Juli 1925. 42ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Een belangrijk Consulair Verslag.

III.

Verbetering van den scheepvaartweg.

— Het maken van een goeden scheepvaartweg van zee naar Maracaibo en de verder aan het Meer gelegen „terminals" is een vraagstuk, dat in den laatsten tijd meer en meer de aandacht is gaan verdienen. Slechts schepen van geringen diepgang kunnen thans Maracaibo bereiken en deze zijn dan nog steeds bij het binnenkomen afhankelijk van het getij.

Het Meer van Maracaibo is een zoetwatermeer van ongeveer 600 vierkante mijlen oppervlakte, waarin verschillende groote rivieren afwateren. De diepte bedraagt een 20 tot 22 voet, doch is aan voordurende verandering onderhevig. Op enkele plaatsen werd geconstateerd, dat de diepte zich in enkele jaren meer dan 2 voet had gewijzigd. Nochtans is het Meer overal voor grootere schepen bevaarbaar; slechts de toegang uit zee wordt door ondiepten belemmerd, die de „barra" en de „tablazo" genoemd worden.

De „tablazo" bestaat uit drie zandbanken, die in de richting O. Z. O. naar W. N. W. in de monding van het meer zijn gelegen en zich over 15 K.M. uitstrekken. De diepte is hier tamelijk constant en bedraagt bij hoog water circa 11½ voet. Langen tijd vormde de „tablazo" de voornaamste belemmering, doch thans is dit de „barra", een voor de monding van het Meer in zee gelegen zandbank. Door den geringen regenval gedurende de laatste jaren was de uitgaande stroom gering, en daardoor kon de verzanding tengevolge van den binnenkomenden stroom toenemen. De diepte wisselt hier sterk af en is ook op verschillende plaatsen zeer ongelijk. Daarenboven wordt de verzanding in de hand gewerkt door de zwakte van den vloedstroom. Het verschil tusschen eb en vloed is aan de monding ongeveer 80 c.M en ter hoogte van Maracaibo 30 c.M.

Verscheiden studies hebben aangetoond, dat het een zeer kostbaar en tijdroovend werk zou zijn, die verschillende ondiepten uit den weg te ruimen en een steeds voldoende diepe vaargeul te maken. In handelskringen te Maracaibo heeft men gehoopt, dat de petroleummaatschappijen, voor welke het transportvraagstuk van zooveel belang was, den stoot zouden geven, doch deze schijnen een andere oplossing te prefereeren, zoodat in verband met de enorme kosten, aan zulk een werk verbonden, en in aanmerking nemende, dat de periode van voorspoed, die met de petroleumontginning is aangebroken, niet van zeer langen duur zal kunnen zijn, het zeer de vraag is, of men ooit tot de uitvoering er van zal overgaan. Tot nu toe heeft een uitgebreide, technische bestudeering van het vraagstuk niet plaats gehad.

Verbetering en uitbreiding van de haveninrichting.

De ontoereikendheid van de havenaccomodatie en de douaneopslagruimte doet zich dagelijks meer gevoelen. De schepen moeten vaak uren, ja zelfs dagen lang wachten, alvorens zij langszij den pier kunnen komen en met lossen een aanvang kan worden gemaakt, Het uitlaten en manipuleeren der goederen, welke voor de petroleummaatschappijen bestemd zijn en die in den regel zwaar en volumineus zijn, gaat met moeilijkheden gepaard en veroorzaakt oponthoud. Niet slechts de douaneloodsen, doch ook de straten rondom deze, liggen vol met goederen, waardoor verwarringen, conflicten en klachten aan de orde van den dag zijn.

De Regeering heeft voor ongeveer een jaar het in vertaling hieronder voorkomende contract gesloten met den heer Gustavo Schlottman, hetwelk beoogt in de uitbreiding en verbetering te voorzien: (Ook door de *Amigoe* toen reeds opgenomen. Noot van *Am. d. C.*)

„Contractant verbindt zich een kade van cement te bouwen in de vorm van een rechthoek, zooals op het plan áangegeven en waaraan gemakkelijk en zeker vijf á zes stoomschepen van 22 voet diepgang kunnen aanliggen."

„Hij verplicht zich een trottoir van drie Meter breedte op deze kade te bouwen, hetwelk eveneens van cement moet zijn."

„Hij verplicht zich een ruimte te laten voor de verlenging van de Avenida Gomez."

„Hij verplicht zich ter zijde van de kade van 1500 M. een zône van tweehonderd Meter uit te diepen tot een minimum diepte van 28 voet, opdat de schepen vrij kunnen manoeuvreeren."

„De contractant zal voor alle machinerieën en werktuigen, die hij bij de uitvoering der werken noodig heeft zooals kranen, baggermachines, pompen enz. vrijdom van invoerrechten genieten."

„De contractant verbindt zich zooveel mogelijk cement van de nationale fabriek te gebruiken. Wanneer dit nationale product zich niet zou eigenen, de prijs ervan hooger zou zijn dan die van geïmporteerd cement of indien de productie niet toereikend zou zijn, zal het cement, dat ingevoerd wordt, eveneens vrijdom van rechten genieten; hetzelfde voorrecht wordt toegekend ten aanzien van materialen die bij het werk noodig zijn, zooals ijzeren en stalen staven, ankers, kettingen enz."

„De contractent verbindt zich om ter plaatse, waar de kade een rechten hoek maakt, een ijzeren toren te bouwen van 15 M. hoogte, waarop een rood licht zal worden aangebracht dat aan de schepen de ligging van dat punt zal aanduiden en verder een voldoend aantal, moderne, metalen lantaarnpalen, die elk minstens vijf electrische lampen zullen dragen tot verlichting en versiering van de kade."

„De contractant verbindt zich de werken over te dragen binnen vier-en-twintig maanden te rekenen, vanaf dagteekening van dit contract, behoudens eventueele belemmeringen tengevolge van force majeure of redenen buiten den contractant of de aannemers om. Met het oog op de dringende behoefte aan aanlegplaatsen tengevolge van de toeneming van het verkeer te Maracaibo, zal de contractant binnen twaalf maanden een zoo groot mogelijk deel van de kade afleveren, opdat dat reeds in gebruik genomen zal kunnen worden, alvorens het geheele werk gereed is, ten minste wanneer geen reden van force majeure het belet."

„De prijs van de uitvoering van dit werk, dat is te zeggen de constructie, het baggerwerk, het wegbrengen van materialen en de ophooging van het terrein bedraagt zevenhonderd tweeen-tachtig duizend Dollar of 4.066.400 Bolivar tegen den koers van vijf Bolivar en twintig centimos per Dollar en voor de betaling van deze som neemt de contractant aan, zich te voldoen uit de opbrengst van de terreinen, welke gevormd zullen worden in de thans tot het Meer behoorende zône, tot zijn kosten gedekt zijn. Deze terreinen zullen in perceelen verdeeld worden verkocht aan hen, die door de Regeering tot koopen gemachtigd zullen worden. De perceelen, die overblijven, nadat de contractant zijn kosten gedekt heeft, zullen voor gelijke deelen aan de Regeering en aan den contractant in eigendom komen. Een gedeelte van de nieuw te vormen terreinen zullen vrij blijven voor de verlenging van de Avenida Gomez en van de straten, die naar de kade leiden."

„De contractant legt alvorens met de uitvoering wordt aangevangen een memorandum over met gedetailleerde specificaties en plannen, opdat het werk beantwoorde aan de noodzakelijke eischen van degelijkheid en duurzaamheid. Memorandum en plannen worden beschouwd als te behooren bij dit contract."

„Om dezelfde reden behoudt het Uitvoerend Bewind zich het recht voor de werken ten allen tijde te fiscaliseeren en ook om de opmerkingen te maken, die het noodig acht voor een richtige uitvoering der werken volgens de overgekomen condities."

„Wanneer het werk beëindigd is, zal het alvorens te worden afgeleverd aan de Regeering, worden onderworpen aan een expertise door drie ingenieurs, van welke elk der beide partijen een zal benoemen en de derde gekozen zal worden door de beide eerst aangewezenen. Dezen zullen in hun verslag doen uitkomen, of het werk in zijn geheel voldoet aan de eischen der techniek en de gestelde voorwaarden."

„De Uitvoerende Macht behoudt zich het recht voor, ontbinding van het contract te eischen met vergoeding van schade ingeval de contractant niet aan zijn verplichtingen voldoet."

„Wanneer de Uitvoerende Macht wenscht over te gaan tot verlenging van de kaden in Oostelijke richting, zal zij voor de uitvoering van dat werk de voorkeur geven aan den contractant."

„De contractant kan een ander maatschappij of persoon, hetzij van Venezolaansche of buitenlandsche nationaliteit in zijn plaats stellen. Deze moet dan domicilie kiezen in de Republiek en de Uitvoerende Macht moet

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

Ik herinner me, verleden jaar bij 'n bezoek aan Scherpenheuvel in gezelschap van 'n drietal stadsche heeren, 't volgend gesprek:

— „Nu, Frater Directeur", zei een van 't joviaal trio, „'t is allemaal fameus interessant, dank u wel voor de moeite. En kijk, wat heb je daar nu toch 'n alleraardigst huistelefoontje hangen."

— „Ja zeker", lachte Frater Directeur goedsmoeds terug, „ja, heel aardig, maar 't is eigenlijk 'n *sigaren-aansteker.*"

Heb 't toen onbedaarlijk uitgeproest van louter jolijt, totdat de tranen langs mijn koonenstelsel biggelden, onbeleefd, gruwelijk onbeleefd, ja zeker, maar doe 'r maar iets tegen?

Kijk 's hier.

Schrijven over 'n onderwerp, waarvan je zoowat niets weet, is als auteur, feitelijk je grootste kracht, maar pas er wel degelijk voor op in *conversatie* over 't kan me niet schelen wat, maar waarin je bepaald zwak staat, je eigen bloot te geven, dan sla je onfeilbaar zeker 'n figuur als modder. wat vooral voor 'n klassiek onderlegd menschenkind 'n allesbehalve prettige experientie is.

Hoe ik dat bedoel, „'t meest interessant pennen over zaken waarvan je luttel weet?"

Wel, verbeeldt ge je een of ander onderwerp van kop tot staart onder de knie te hebben, dan ga je tè vèr, begint te decreteeren: zóó is 't en niet anders. Je wordt pedant, je wordt arrogant, en 't resultaat is dan gewoonlijk nihil, want arrogant-pedant geschrijf legt 't intellectueel lezend publiek gewoon ter zij, wat heel logisch en heel menschkundig gezien is.

Maar weet je van de te behandelen stof niets of slechts 'n kleinietje, dan steek je je verneemstok uit, je gaat deskundigen polsen, lui, die op de hoogte zijn interviewen, en vast en zeker krijg je dan 'n artikel dat op pooten staat, copie die gelezen en herlezen wordt, en effect heeft en daar is 't toch maar om te doen.

Nu wil ik hiermee weer niet beweren, dat de Amigoe-lezers 't allemaal steeds heelemaal met mij eens zijn, God beware me, neen dat weet ik wel beter. Heb in die lange jaren van mijn maandelijksche onder-de-streep-causerietjes al zooveel bittere pillen moeten slikken, al zooveel vaak ruwe ongemotiveerde onaangenaamheden moeten verduwen én schriftelijk én mondelings over mijn toch zoo goed bedoelde schrijverij voor 't welbegrepen heil van Curaçao, dat 'n meer sanguineus aangelegd kranteman al lang ze'n pen in 'n hoek had gekeild met 'n: Jullie kunnen allemaal ophoepelen, ik vertik 't.

Maar zoo ben ik nu niet. Zoolang ik mij bewust ben, als is 't slechts 'n greintje goed tè kunnen doen voor de economische en vooral geestelijke opleving van 't Curaçaosche volk dat mij dierbaar is, zoolang zal ik conscientieus blijven doorgaan mijn causerietjes te sturen aan den drukker, die zoo smakelijk vertellen kan van ze'n vliegtocht boven de kleurige Willemstad-veste en den emeralden waterplas van de Caraïbische zee.

Dit alles ging me door 't hoofd en nog heel veel meer, toen ik geleund stond over de reeling v. d. „Crijnssen", s'middags den 11 Juni, 4.37.

En toen kwam er 'n olifant met 'n langen snuit, o, neen, mis poes, heelemaal mis, toen kwam er 'n steward in 'n wit en rood gestreept colbertje aangebeend met 'n gong, waarop ie beukte als 'n amok makende jaszvirtuoos en we moesten — opschieten asjeblief 'n beetje—allemaal vaa boord.

Huisvaarders, die je sympathiek zijn vaarwel zeggen, is altijd 'n allerpijnlijkst iets.

En ik stapte de rommelige kaai over, bijna geguillotineerd door 'n trillend-gespannen niets méégevenden staaldraad, 'n onsmakelijk decadent poortje door, 'n stijl glibberig bestraat gangetje omhoog, links door 'n alleronoogelijkst straatje vol kakelende zwartmenschen met rúmasems, lange vette negerinnen, die door nog vettere tantes of pepe's gekamd werden met 'n van cocos-olie glimmenden kam, totdat je eindelijk, als bij mirakel op 't nippertje ontsnapt tot 'n oblietje geplet te worden door 'n passeerende „Dodge-Brothers-car, weer vrij adem kan halen op 't Brionplein, juist op tijd om de uitvarende „Crynssen" vanaf 't bisschoppelijk balcon toe te wuiven:

„Goeie reis! goeie reis! God bless You, dear' ones!!"

En dat is, God betere 't, *de* entrée joyeuse van 'n wereldhaven in wording.

Wat wel in 't brein van de globetrotters, die met de touristenbooten onze haven binnenloopen, moet omgaan, als ze hier voet aan wal zetten?

Was heusch onder den indruk, dat die heele rommel van de Otrabandasche Waterkant, al lang door 't gouvernement was onteigend of opgekocht.

't Is duidelijk, ik heb me vergist, wat blijkt uit 't zaakkundig relaas van den Heer 't Sas, (zie Amigoe v. 20 Juni l.l.) en uit 't lamentabele feit, dat ze zoo wat op de plek, waar die prachtboulevard ze'n start moet nemen, ze nu doodkalm 'n brandnieuw huis aan 't in mekaar timmeren zijn.

Dus, je maar weer met 'n zucht doodkalm neerleggen bij 't anti-diluviaansch princiep: „'t Is altijd zoo geweest", dus moet 't maar zoo blijven. Totdat mettertijd door 't onverantwoord gebrek aan kadelengte 't getij verloopt, want kapers zijn er, bij de vleet op de kust, geloof me.

En dan.... snerpende irriteerende brugfluit, adios, Requiescat in pace!

Heb tijdens mijn stadbezoek op 11 Juni, mijn kostbaren tijd benuttigd, om zoo hier en daar weer eenige frissche idées van enkelingen, omtrent 'n rationeeler oever-verbinding in de wacht te sleepen.

Een der hooge Oomes van onze ambtenaars wereld — 't was a/b van de Crijnssen — beweerde: „Kijk er 's, Jan Paul, als haar machinerie maar meer up to date was, dan zou onze Emmabrug nog lang zoo kwaad niet zijn.

„Ik herinner me nog zeer goed, dat jaren geleden, de brug pas werd opengedraaid, als b. v. de Hollandsche boot den havenmond al binnenstoomde.

„Maar, dan stond ook op 't balcon v/d „Gezelligheid" Mr. Smith te razen en te tieren en te bulderen met gebalde vuisten tegen ze'n brugmannetjes, als 'n „Jack in de box", zoodat feitelijk de intrinsieke krachtbron van die wondersnelle openvliegerij, Smith. Esq. zelf was".

Misschien voelen de K. R.-leden er wel iets voor, 'n gesalarieerd hypersanguineus rabieermannetje, — zoo'n vaatje-buskruit-op-twee-beenen-van geef-'m-de-ruimte om onder vollen stoom in actie te treden van af 't Gezelligheidsbalcon, telkenmale de politie agent den brugketting spant.

Men zou, nà vergelijkend examen, de proef kunnen nemen, onder voorbehoud dat hinkende lijders aan 't pootje, de voorkeur hebben.

En dat is redelijk.

Ook liep er dien dag, 'n hardnekkig gerucht in de Punda dat Holland door de Cur. Handelsmaatschappij was opgebeld om advies in 'n degelijke verjongingskuur voor haar bejaarde Emmabrug, zooiets in den trant van 'n apenklieren-overplanterij, om ze weer aan 't spurten te krijgen.

Daarenboven hoorde ik nog 'n paar sententies lanceeren over die in orde makerij, die me beiden zeer plausibel toeschenen.

N°. I zei: „Weet je, wat die oude dame noodig heeft?

„Wel, 'n goeie staaldraadlier met 2 trommels, zoodat de staaldraad door de éene trommel opgetrokken wordt, terwijl de andere trommel de tweede staaldraad voor de tegengestelde bewegingsrichting laat vieren. Hierdoor vervalt men wel in 'n staaldraad meer, maar practisch wordt de bestaande in twee stukken gesneden, en elk op eigen trommel gelegd. Hiermede raakt men dat slippen om de vliegende kop van de tegenwoordige kaapstander kwijt, die minstens 'n weg aflegt viermaal zoo groot als de staaldraad die hij binnen haalt, enkel door 't aanhoudend slippen. Op 'n trommel nu slipt de staaldraad niet, dus behoeft de lier niet meer omwentelingen te maken, en ook natuurlijk de machine niet meer, dan de lengte van de staaldraad ze binnen haalt. 't Komt er alleen maar op aan, dat de stoommachine sterk genoeg is, en dat is 't werk van den fabrikant om 'n machine te maken bij de bestaande ketels. Gaat dat niet, omdat de ketels te zwak zijn, dan moet de heele boel vernieuwd worden."

Dat is één. Interessant, eh?

Nu komt sententie n°. II.

„Stel, dat de geheel bestaande installatie vernieuwd moet worden, dan is 't aan te bevelen om 2 nieuwe pon-

aan die in de plaats stelling haar goedkeuring hechten. Zij mag nimmer ten behoeve van een vreemde regeering gedaan worden."

„In gevallen van twijfel of van geschillen omtrent dit contract, van welken aard die ook mogen zijn, die niet vriendschappelijk kunnen worden opgelost, zal beslist worden door de bevoegde rechtbanken in Venezuela overeenkomstig de wetten. Zulke gevallen zullen nimmer aanleiding mogen geven tot internationale reclames."

Het heeft nimmer in de bedoeling van den contractant gelegen, deze werken zelf te doen uitvoeren, doch hij heeft getracht kapitaalkrachtige Noord-Amerikaansche huizen er voor te interesseeren. Een dezer heeft ook een ingenieur naar Maracaibo gezonden, om het vraagstuk ter plaatse te bestudeeren. Binnenkort echter zal het anderhalf jaar geleden zijn, dat de overeenkomst werd gesloten, zoodat zelfs, al zou spoedig een begin met de uitvoering gemaakt worden, het werk toch niet binnen den in het contract genoemden tijd zou gereed komen. Doch ook de mogelijkheid, dat het werk spoedig aangevangen zou worden, schijnt zeer gering te zijn. De moeilijkheid ligt, zooals zich laat denken, in de betalingscondities. Zou men de zekerheid hebben, dat de nieuw te vormen terreinen onmiddelijk na het gereed komen tegen loonende prijzen verkocht zouden kunnen worden, dan zou er wellicht meer uitzicht op verwezenlijking bestaan. Het wordt echter zeer de vraag geacht, of die verkoop werkelijk zoo vlot zal gaan en zoo niet, dan zou de mogelijkheid groot worden, dat de betaling zich over een vrij lang tijdperk zou uitstrekken, een omstandigheid, die voor een buitenlandsche onderneming eerst recht bezwaren zou hebben. Te Maracaibo is dan ook de algemeene verwachting, dat van uitvoering der werken volgens het contract van den heer Schlottmann niets zal komen en daar er toch spoedig iets gedaan zal moeten worden, worden reeds verschillende andere mogelijkheden overwogen. Over zes maanden ongeveer loopt de in meergenoemd contract bepaalde termijn ten einde en naar verluidt heeft men van andere zijde het plan opgevat, om nieuwe plannen aan de Centrale Regeering voor te leggen. Wellicht zal men zich tevreden stellen met een project van minder grooten opzet, dat immer nog, wanneer de behoeften het eischen, voor uitbreiding vatbaar is. In verband toch met de bestaande ondiepten in de monding, zullen de werken slechts voor kleine schepen berekend behoeven te zijn en zijn de eischen ten aanzien van de gevorderde diepte langszijde de kade wel wat te hoog gesteld. Een goede oplossing zou zijn, indien firma's te Maracaibo zich financieel voor de zaak interesseerden en met de Centrale Regeering een overeenkomst sloten of wel in de plaats van den heer Schlottmann traden en dan het werk eenvoudig aan een buitenlandsche firma opdroegen.

Onze Begrooting voor 1926 in de 1ste Kamer.

VOORLOOPIG VERSLAG.

Algemeene beschouwingen.

Vele leden betuigden hnnne vreugde over het feit, dat de begrooting van Curaçao wederom duidt op eene opleving van den economischen toestand van dit deel van ons gebied. Met voldoening constateerden zij, dat de tekorten aan het verdwijnen zijn en waarschijnlijk spoedig tot het verleden zullen behooren.

Intusschen wenschte men het oog niet te sluiten voor het feit, dat de betere financieele omstandigheden, waarin Curaçao zich gaat verheugen, enkel te danken zijn aan de vestiging van de Curaçaosche Petroleum-maatschappij, die bezig is op Curaçao eene groote installatie te vestigen, terwijl op de andere beneden-windsche eilanden, Bonaire (??!!) en Aruba, door buitenlandsche ondernemingen dergelijke inrichtingen worden opgericht tot verwerking van uit Venezuela herkomstige petroleum.

Door enkele leden werd opgemerkt, dat genoemde maatschappij voornemens is ongeveer 2000 vreemde werklieden in te voeren, en wel negers uit Jamaica en Barbados of koelies uit Indië. terwijl er op de eilanden zelve voldoende arbeidskrachten zijn, die gaarne te werk willen gesteld worden. Het heet echter, dat de ingeborenen lui of onwillig zouden zijn; maar het eigenlijk motief moet volgens de leden hier aan het woord gezocht worden in het geringe loon, dat geboden wordt. Indien slechts een behoorlijk loon wordt verzekerd, komt er voldoende aanbod van werkkracht uit de kolonie zelve.

Gevraagd werd, of de Regeering niet haar tusschenkomst verleenen wil om te bevorderen, dat bedoelde vreemde werklieden geweerd worden, daar anders gevreesd wordt, dat de grootere welvaart gepaard zal gaan met de toevloeiing van ongewenschte elementen naar de kolonie. Zeer wordt gevreesd, dat ernstige onregelmatigheden daarvan het gevolg zullen worden, te meer daar de politie op Curaçao, welke herhaaldelijk reeds zoude worden gereorganiseerd, maar nog altijd niet gereorganiseerd is, niet opgewassen schijnt tegen de taak. die haar zal wachten om de minder gunstige vreemde elementen in toom te houden.

De eilanden zouden van het instroomen van die duizenden vreemde werklieden weinig voordeel hebben, terwijl inderdaad de verwachte grootere opbloei volledig tot zijn recht zoude komen, indien de benoodigde werkkrachten zooveel mogelijk uit de eigen bevolking getrokken worden. Het stelsel van het zoeken naar de goedkoopste werkkrachten kan noodlottig worden voor de kolonie, welke inderdaad thans op een keerpunt ten goede kan zijn gekomen, dank zij de nieuwe industrie. De hier bedoelde leden waren van oordeel, dat het inderdaad op den weg der Regeering ligt, hier tijdig en krachtig in te grijpen.

Men drong er verder ernstig op aan om ook de ontwikkeling van de overige welvaartsbronnen, zoo op Curaçao zelf als op de overige eilanden niet te verwaarloozen.

Gewezen werd voorts op de klachten over de haven van Curaçao, die nog geenszins voldoet aan billijke eischen. Juist nu het verkeer zulk een hoogte vlucht neemt, is het in de eerste plaats noodig, dat aan de havenwerken goed de hand wordt gehouden.

Eenige leden wenschten te weten, hoe het thans gesteld is met de exploitatie van de phosphaatlagen, met name of zich nieuwe exploitanten hebben aangeboden.

Ten aanzien van de herziening van het Regeeringsreglement werd eene opmerking van gelijken aard gemaakt als ten opzichte van Suriname in het Voorloopig Verslag van deze Kamer. Men was van oordeel, dat met die herziening reeds te lang was gedraald, en drong aan op het betrachten van meer spoed.

Aldus vastgesteld den 30sten Mei 1925.

JANSSEN.
DE VEER.
HAAZEVOET.
DE WAAL MALEFIJT.
DE WIT.

Memorie van Antwoord.

Algemeene beschouwingen.

Ook de ondergeteekende verheugt zich over het feit, dat de begrooting van *Curaçao* wederom op eene opleving duidt van den economischen toestand van dat gebiedsdeel. Mede geeft het hem reden tot voldoening, dat de tekorten wellicht spoedig tot het verleden zullen behooren.

Inderdaad mag de omstandigheid niet uit het oog worden verloren, dat de betere financieele toestand, waarin *Curaçao* is komen te verkeeren, in hoofdzaak te danken is aan de vestiging aldaar van de Curaçaosche Petroleum-Industrie-Maatschappij, welke hare installatie onlangs nog aanzienlijk heeft uitgebreid. Van die omstandigheid heeft de ondergeteekende zich dan ook rekenschap gegeven, waar hij in zijne Memorie van Antwoord (bladz. 2|3) op het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer betreffende de onderhavige begrooting (Gedrukte Stukken Zitting 1924—1925, — 3. no. 6) heeft doen uitkomen, dat eene gezonde begrootingspolitiek medebrengt, ook de mogelijkheid van storingen in den ontwikkelingsgang op economisch gebied niet uit het oog te verliezen. Deze overweging blijft hare kracht behouden ook bij een nog ruimer vloeien van 's Lands middelen ten gevolge van de eerlang te verwachten vestiging van een petroleumbedrijf op *Aruba*. Van een bepaald voornemen tot vestiging van zoodanig bedrijf op *Bonaire* is den ondergeteekende niets bekend.

Bij de hoogergenoemde maatschappij heeft het voornemen bestaan om, aangezien het aantal „unskilled labourers", dat zich bij haar voor werk kwam aanmelden, beduidend kleiner was dan de benoodigde hoeveelheid, arbeiders hetzij uit *Suriname*, hetzij van een der vreemde West-Indische eilanden in dienst te nemen. In verband daarmede had de maatschappij de medewerking van het Bestuur van *Curaçao* ingeroepen, in het leven te roepen ten aanzien van het niet bijzonder om wettelijke maatregelen in het nakomen van arbeidsovereenkomsten. In zijne voormelde Memorie van Antwoord (bladz. 3|4) heeft ondergeteekende dienaangaande medegedeeld, dat, aangezien op *Curaçao*, althans voorshands, werkkrachten in voldoenden getale in het gewest zelf gevonden kunnen worden, hij van oordeel is, dat voor het in het leven roepen van maatregelen van dien aard voorloopig geen aanleiding bestaat. Ook naar zijn gevoelen zou het gewest van het instroomen van een groot aantal vreemde werklieden op zich zelf weinig voordeel hebben en zal de verwachte opbloei eerst geheel tot zijn recht komen, indien de benoodigde werkkrachten zooveel mogelijk uit de eigen bevolking worden verkregen. Mocht het aanvoeren van arbeiders uit den vreemde nochtans noodzakelijk blijken, dan zullen, zoodra de behoefte hieraan zich openbaart, ongetwijfeld maatregelen worden getroffen om toevloeiing van ongewenschte elementen te weren.

Bij strenge toepassing van zoodanige maatregelen zou voor het ontstaan van ernstige ongeregeldheden niet behoeven te worden gevreesd. Mochten niettemin vreemde elementen rustverstoringen veroorzaken, dan meent de ondergeteekende te mogen vertrouwen, dat de politie inzonderheid na hare eerlang te verwachten reorganisatie volkomen opgewassen zal zijn tegen de taak, om die elementen in toom te houden.

De ondergeteekende kan de verzekering geven, dat de ontwikkeling der aanwezige bronnen van welvaart op Curaçao zelf als op de overige eilanden, voor zoover dit van Landswege kan geschieden, zal worden bevorderd.

De verbetering van de haven van *Curaçao* heeft de volle aandacht zoowel van den Gouverneur als van den ondergeteekende. Te dien aanzien heeft de ondergeteekende reeds in zijne evengenoemde Memorie van Antwoord medegedeeld, dat hij weldra de vereischte stappen hoopt te kunnen doen voor de totstandkoming van in dezen vereischte voorzieningen.

De „Mijn-Maatschappij Curaçao" is nog altijd de eenige exploitante van phosphaatlagen. Voor zoover de verrichte onderzoekingen hebben uitgewezen, zijn andere rendabele phosphaatafzettingen dan die, welke de genoemde maatschappij bewerkt, niet aanwezig.

Met betrekking tot de opmerking betreffende het Regeeringsreglement moge de ondergeteekende verwijzen naar zijn, op de opmerking van gelijken aard ten aanzien van het Surinaamsche Regeeringsreglement in zijne Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Kamer nopens de Surinaamsche begrooting voor het dienstjaar 1925, gegeven antwoord.

De Minister van Koloniën,
DE GRAAFF.

MORALITEIT ZONDER GODSDIENST?

Onze lezers herinneren zich van verleden jaar het echt Amerikaansche. geruchtmakende proces tegen de twee millionnairszoons Leopold en Loeb in Chicago, die een knaap vermoordden, naar uit het onderzoek bleek, louter uit sensatiezucht.

In dat proces heeft als medisch adviseur vanwege den Staat een gewichtige rol gespeeld Dr. William O Krohn, een bekend psychiater in Chicago.

Deze, met eenige collega's op een wereldreis zijnde, bevond zich voor een kort oponthoud in Soerabaia: en het „Sb. Handelsblad" had met den heer Krohn een onderhoud, dat wij merkwaardig genoeg achten om er een en ander uit mede te deelen en met een paar opmerkingen te voorzien.

Laten wij eerst vooropstellen wat „*America*" nog pas geleden aanhaalde en wat trouwens niet ontkend wordt.

In de Staatscholen in de Ver. Staten is elk godsdienstig bestanddeel, elk onderwijs in de zedenleer, dat op een godsdienstig beginsel steunt, uitgesloten, door de wet verboden.

In deze scholen wordt 90 percent der Amerikanen opgevoed: het gevolg dat op 10 Amerikanen 6 iederen vorm van godsdienst verwerpen.

En vervolgens: „we are the most lawless people in the world," wij zijn het meest wettelooze volk van de geheele wereld.

Het aantal misdaden, diefstallen, moorden vooral onder het jongere volk neemt schrikbarend toe.

Keeren wij nu terug tot de verklaringen van Dr. Krohn. Deze had de twee jeugdige misdadigers van bij en om de 18 jaar gedurende 3 maanden in observatie.

Beiden waren rijk en in het bezit van meer dan gewonen verstandelijken aanleg, ijverig in de studie en in alle opzichten normaal.

Op zedelijk gebied waren ze reeds op 12 à 13 jarigen leeftijd bedorven, doch hadden volkomen besef van goed en kwaad en in staat in dit opzicht een keus te doen, ze waren ten volle toerekenbaar.

Van godsdienst was er bij hen te huis geen sprake: hunne ouders stelden in principe vast, dat zij hun eigen koers moesten kiezen zonder dwang van wat ook.

Op onze vraag verder, aldus het „Sb. Handbl." waarom de doodstraf niet werd voltrokken bij een zoo evidente misdaad, gaf de heer Krohn ten antwoord dat, gegeven de Joodsche opvatting, die gelijk staat met een negatie van het hiernamaals, langdurige gevangenisstraf veel grooter kastijding was dan de strop, of de guillotine, die aan alles een einde zou gemaakt hebben.

Achter die „negatie bij de Joden van het hiernamaals" zetten wij een groot vraagteeken. In zijn algemeenheid is die negatie beslist onwaar.

En wat daar volgt. ontkennen we absoluut, al zou er hier en daar een abnormaal geval plaats kunnen hebben. Heeft de heer K. „*Oliver Twist*" gelezen? Fagin was toch ook een Jood! Zou hij volgens Dickens de strop boven lange gevangenisstraf gekozen hebben?

Op de vraag of de godsdienstlooze school aan een misdaad als van Loeb en Leopold schuld kon hebben, gaf Dr. K. toe dat in zekeren zin het materialisme (of wel afwezigheid van godsdienst) als bodem moet worden aangemerkt.

Precies wat wij altijd hebben beweerd.

Hij noemde het echter voorbarig en eenzijdig *alléén* in die richting te zoeken naar een antwoord.

Daar zijn wij het ook geheel mee eens.

De Heer Krohn zei dan verder; Veeleer moet men denkelijk rekening houden met de door en na den oorlog allerwegen opgetreden geestelijke verwildering....

De school, mag niet verantwoordelijk gesteld worden, evenmin als de kerk.

De school kan niet alles doen."

Zeker, de school kan niet alles doen: maar de godsdienstlooze school houdt zich zuiver negatief; zij versmaadt het krachtigste motief „initium sapientiae" het begin van alle wijsheid n.l. de kinderen de vreeze Gods in te prenten, de vrees om de *Goddelijke wet* te overtreden zonder welke vrees zij om de menschelijke wet later niets zullen geven. *Daarom* draagt die school wel degelijk voor een groot deel de verantwoording voor den tegenwoordigen vloed van misdaden.

Washington was overtuigd van de noodzakelijkheid van godsdienst voor een krachtig Amerika. Hij geloofde niet aan moraliteit zonder godsdienst: In zijn afscheidsrede zegt hij b.v. deze behartigenswaardige woorden:

„Whatever may be conceded to the influence of refined education on minds of peculiar structure, reason and experience both forbid us to expect that rational morality can prevail in exclusion of religious principle."

Afgezien van geheel abnormaal karakter en omgeving staat het vast èn door de rede èn door de ondervinding: *zonder godsdienst geen serieuze redelijke zedelijkheid.*

„De oorlog", aldus Mr. K.," de oorlog is oorzaak van de tegenwoordige misdaadgolf."

Maar de beroemdste Amerikaansche detective George S. Dougharty verklaarde kort geleden voor de rechtbank, (na te hebben opgemerkt, dat in 1923 elken dag 23 menschen in de V.S. waren vermoord).

„My studies show that the modern criminal is usually a youth between 17 en 24, who was in short trousers when the boys were fighting in France." (de meeste misdadigers van heden, waren tijdens den oorlog nog kinderen).

„The present day criminal is a „sheik" with his hair plastered down with glue. „He is a dancing bug (vuilpoes) with a flask on his hip and he begins his criminal career by stealing an auto to take his girl riding."

„Hoofdzaak, aldus besluit Dr. Krohn, ligt in het gebrek aan huiselijke opvoeding, het zich van de schouders schuiven door vele ouders van hun voor de hand liggenden plicht, geregeld contact te houden met hun kinderen; het huldigen van het beginsel van tot anarchie voerende, ongebonden vrijheid in de opvoeding; het uitwisschen en laten vervloeien van grenzen: het buiten werking stellen van elken breidel of rem."

Gulden woorden, die helaas, vele ouders vergeten, maar die dan ook de waarheid ondervinden van Vondel's roerende klachi:

„Och, d'ouders teelen 't kint, en maken 't groot met smart:
Het kleine treedt op 't kleet, de groote treên op 't hart."

Tenslotte de vraag, of er bij de toemeting van langdurige gevangenisstraf in plaats van de *capital punishment*, behalve aan het motief der tuchtiging en straf, ook gedacht was aan de mogelijkheid op verbetering, inkeer en reclasseering.

Dit ontkende Dr. Krohn absoluut. Die kans bestaat niet. (Deze uitspraak is te absoluut. Met Gods genade is inkeer nooit uitgesloten); alleen dan, als er elementen aanwezig zijn, waarop men een beroep kan doen op een beter ik.

(En onder die elementen staat godsdienst op de eerste plaats.)

Zoodat wij het volste recht hebben te bevestigen dat de absoluut godsdienstlooze school in Amerika wel degelijk groote schuld draagt aan de steeds toenemende misdaden.

(Javapost.)

tons aan te schaffen, met elk 'n flinke sterke Kromhout-motor er in, en dan weg staaldraad, weg steenkolen, weg gezeur met water, je draait de motor aan, en open gaat de brug. Krijgt de eene machine 'n mankement, dan kan binnen enkele minuten, hoogstens 5, de reserve machine in dienst gesteld worden, terwijl bij veel wind en stroom met twee machines tegelijk gewerkt kan worden. Elke ponton krijgt dan twee schroeven, een om de brug te openen, en een om ze te sluiten, daar met één schroef bij de tegengestelde bewegingsrichting de schroef achteruit draaien moet, en dan nooit die kracht ontwikkelen kan, die ze ontwikkelt met vooruit draaien. Daarom twee schroeven, een om de brug te openen, en een om haar te sluiten.

„Aan te bevelen zijn motoren van 60 P.K. of 40 P.K. Als je b.v. ziet met welk 'n behoorlijke snelheid, onze nieuwe loodsboot, uitgerust met 'n 30 P.K. Kromhout-motor de brug open en dicht sleept, dan zijn voornoemde getallen zeker ruim genoeg genomen".

Dat zijn nu allemaal de vruchten van mijn onvermoeid ge-interview, ik verzeker U, dat 't me menig zweetdroppel gekost heeft. Aan mijn geduldig slachtoffer, mijn groote dank voor ze'n ingenieuse inlichtingen.

Dus staat tot nu op 't program tot verbetering van Willemstads- oeververbinding, — laten we 'ns zakelijk recapituleeren — 't volgende:

1°. 'n (Letterzetter: met pakkistenletters, please) 'n TUNNEL, 2°. 'n Ferry op wielen, 3°. 'n Ferry met één, 4°. 'n Ferry met twee kettingen, 5°. 'n Piscadera-Kanaal, 6°. 'n transbordeur, 7°. 'n staaldraad lier met 2 trommels (I sententie) 8°. 'n Kromhout-motor op twee pontons met twee schroeven (II sententie) en eindelijk 9°. plan „'t Sas", brug in tweeën en beide helften draaibaar en op iedere helft 'n ponton met motor, die voor-en-achteruit kan draaien.

Ziet ge wel, dat er toch een tikje leven in de brouwerij gekomen is.

Maar ik hou van ronde getallen, en kom daarom. — val asjeblief niet onderste boven van schrik, — met als No. tien aangedragen, 'n hefbrug-ontwerp voor de Rotterdamsche Koningshaven van Civiel-ingenieur I. Emmen. 'n Rotterdamsche jongen evenals ik, 'n ontwerp, dat zoo goed als essentieel verschilt van No. 6 plan „transbordeur", en spotgoedkoop is, 2½ millioen maar.

Ir. Emmen's onderwerp is wel niet bekroond, maar zijn inzending onder 't motto „pentagram in cirkel" is op advies van de jury door Burgemeester en Wethouders voor f 5000 aangekocht, wat boekdeelen spreekt.

Die ingenieuse stadgenoot van mij heeft 'n hefbrug ontworpen' waarvan de heftorens en de overspanningen geheel in gewapend beton worden uitgevoerd. De beweegbare middenoverspanning is 'n ijzerconstructie.

De torens hebben een hoogte van 80 M., en een omvang aan den voet van 15×3 M.

De ophangkabels zijn 60 m.m. dik, de kabelwielen zijn in middelijn 3250 m.m.

De 8 kabels van 700 á 800 M. lengte hangen in elken toren op twee groepen van vier kabelwielen.

Elken kabel draagt een tegenwicht van 33 ton.

Om de brug bij breuk van een der kabels en tijdens het normale bedrijf horizontaal te houden, is een stel van 15 c.M. dikke assen met kegelraderen en met vier zware rondsels met 36 c.M. breede tanden aan de brug bevestigd.

Nog meer?

Ja, luister 's hier, heb nog wel wat anders te doen! Er is immers 'n leeszaal in Willemstad.

Wel, sta 's op uit je wipstoel, tippel 't fort binnen, been 't stijle trapje naast het postkantoor op, vouw je witte broeksbeenen in 'n hoek van 90° onder de leestafel, en verdiep je in 't zesde blad v/h Rotterdamsche Nieuwsblad van 23 April l.l., dan ben je ineens — 't artikeltje is zelfs geïllustreed — tip top op de hoogte.

Nu iets anders.

Symphatieke Chef van Openbare Werken, Ir. Bakker, vaart binnenkort huis toe, wat mij, en velen met mij, spijt, en heel erg ook.

't Neusje van de zalm zou 't zijn, als civiel-ingenieur Emmen solliciteerde, maar die kans is al heel erg minniem, zeg maar nul.

Toch zou zijn advies van zulk een onschatbare waarde zijn voor onze haven in 't algemeen, en onze oeververbinding in 't bijzonder.

De geniale man, die o.a. in den oorlogstijd, zoowat alle betonwerken aan de Limburgsche staatsmijnen heeft uitgevoerd, stoere werker die hij is, zou best mogelijk voor 'n maand of 6 naar de West, met beide handen aangrijpen.

Waarom 'm niet 's gepolsd, of ie bereid zou zijn dit offer te brengen, tot heil van 'n Hollandsche Kolonie in opkomst?

En lukt dat niet, schrijf dan, precies als 't Rotterdamsche gemeentebestuur, over netelig oeververbindingprobleem 'n prijsvraag uit niet in Holland, maar hier in de Kolonie Curaçao; en let er 's op, ge zult perplex staan over 't prachtresultaat, over 't reuzeaantal verborgen talenten op technisch gebied, die slechts deze gecapitonneerde por van noode hadden, om zich als veelzijdig practisch onderlegd technicus in kleurig pompadoer-gewaad te ontpoppen.

*
* *

Heb slaap.

(Criticaster's stem ter zijde:) Dat hebben we al lang in de gaten.

Dank U.

Ga 'n fleschje pik-pik verschalken. Weet U niet, wat pik-pik is?

Heusch niet?

Wel, mijn klein neefje Wietje, die ook al met dien onmenschelijken „*Crijnssen*" verdween, wist 't anders wel, en 't kind is nog geen twee-en-'n half: 't is soda water, z'n geliefkoosde drank.

Heb je ooit iets zoo phonisch-juist hooren betitelen.

Dat jongmensch zal een groot litterator worden, let er op.

En laat ie nu maar komen!

Wie? Wietje?

Wel neen, de olifant, dat snapt U toch ook wel.

Daar is ie, goddank.!

En toen kwam er 'n olifant, met 'n grooten snuit.

En die blies 't heele vertelseltje uit.

Jan .Paul

San Willibrordo

Op 't feest v/d H. H. Joannes en Paulus.

Berichten uit de Kolonie.

Van den Brandhofbrug.

28 Mei l.l. vergaderde te Amsterdam de Mij. tot exploitatie van den Curaçaoschen haven- en brugdienst; de balans en de winst- en verliesrekening over het afgeloopen jaar werden goedgekeurd en het dividend vastgesteld op 4½ pCt.

De aftredende commissaris, de heer J. H. Lugt, werd met algemeene stemmen herkozen.

Amerika en Curaçao.

In „*The Chicago Tribone*" van 22 April 1925 staat een opstel over „*Curacaçao Key to Canal*". Daarin wordt van Willemstad gezegd, dat het „is the chief key to any enemy attack on the Panama Canal from the Atlantie side". De St. Annabaai is een ideale oorlogsbasis voor zeestrijdkarcht. En de ontwikkeling van den laatsten tijd heeft Willemstad van nog meer beteekenis gemaakt. Aldus eindigt de schrijver:

„The waters of de north coast of Venezuela from the Atlantic at Barbados or Trinidad are full of reefs and isolated rocks, such that a fleet on its ways from the Atlantic to Curaçao, could make its way through them without much difficulty yet being protected by them in a measure from submarine attack. The same rocks also form an avenue for the protection of a line of communication and supplies.

This harbor is believed to offer for an enemy fleet the best main base obtainable tor major operations by an Atlantic power against the Canal. Once taken, the harbor score could be made almost impregnable with mines backed up by the heavy guns of the main fleet in the water behind the hills. Firmly esconced here, the enemy would be in a fair position to reach the Golf of Darien and the many smaller places nearer the Atlantic entrance to the Canal, where submamarines might be able to base themselves and to stop all interoceanic Canal movememt."

(Kol. Wkbl.)

Navigazione Generale Italiana.

Wij ontvingen van den Heer C. S. GORSIRA JPEZN 2 tijdtafels van de bovengenoemde Italiaansche Stoomvaartlijn (de oude *La Veloce*) voor het jaar 1925.

De Mij bedient nu voortaan twee verschillende lijnen.

De vroegere met de bekende schepen, die onze haven op de heen- en eventueel ook op de terugreis aandoet. En een nieuwe lijn met andere booten op Cuba, waarvan de meesten, doch alleen op de thuisreis, onze haven aandoen. Van beide lijnen gaan alle booten dóór naar Valparaiso.

Nieuwe havenlichten.

Vorige week is in plaats van de oude lichtboei in den mond der haven een *nieuwe* geplaatst, zoodat er steeds een in reserve is, wanneer de andere defect is.

Bovendien is er deze week een nieuw licht geplaatst ter vervanging van de oude vuurtoren op den muur van het Waterfort. Als vuurtoren dient nu de Zuid-Westelijke Marconi-toren. Het licht hangt daarin op 25 M. hoogte. Het is een electrische lamp van 500 Watt, met een lens van 300 m.M. Het is een zeer scherp licht, dat 3 seconden licht geeft en gedurende 2 seconden verduistert. Het licht ontvangt zijn stroom van de electrische centrale van de firma S. E. L. MADURO & SONS. Alleen in geval van defect aan deze centrale, wordt het terstond omgeschakeld op de dynamo van de Draadlooze.

Een prachtige verbetering.

Woensdagavond heeft dit licht voor het eerstgebrand, maar slechts tot 9 uur.

Donderdag avond was het een vast licht. Doch klokslag 8 uur ging de domper er al op.

Geen diefstallen meer.

Wij hebben in de laatste week niets positiefs zekers meer gehoord van diefstallen of inbraken. Daarentegen wordt er des te meer gephantaseerd, en allerlei oploopjes enz. in verband gebracht met diefstal en arrestaties van inbrekers.

Wij willen daarmede niet zeggen, dat het nu veilig is. Doch rustiger is het er schijnbaar wel op geworden. Er is voldoende reden om dit in verband te brengen met een zeer wijzen maatregel van de Justitie, om alle vreemdelingen, die hier op verdachte wijze zijn binnengekomen en zonder werk rondloopen en geen paspoort kunnen overleggen, eenvoudig het verblijf op ons eiland te ontzeggen, en naar hun vroegere plaats van herkomst terug te zenden. Het is zeer waarschijnlijk, dat daarmede tal van verdachte elementen uit onze Maatschappij verdwenen zijn. Het is een mooie opruiming, waar een ieder zeer mede ingenomen is.

Waterpokken.

Deze week hebben zich hier onverwachts eenige verdachte gevallen van waterpokken de z.g. *Alastrim* voorgedaan onder de werklieden van de phosphaatmijnen op New Port. Vermoedelijk zijn deze door een of andere boot, die daar phosphaat kwam laden, van Colombia aangebracht. Enkele werklieden hebben in die dagen ook hun familie in de buitendistricten bezocht, zoodat daardoor de ziekte een snelle uitbreiding kreeg.

Terstond zijn allen (±27) afgezonderd en bijeengebracht in het oude Militaire hospitaal op *Mundo Nobo*. Sedert Dinsdag zijn 2 zusters van de St. Elisabeth's Gasthuis met de verpleging dezer zieken belast.

Het is zeker, dat deze ziekte *niet* de echte pokken (*variola*) zijn, ook niet gevaarlijk, met een goedaardig verloop, maar wel besmettelijk.

Om die reden worden de zieken geïsoleerd, om verder verspreiding te voorkomen.

Het is echter ten sterkste aan te raden voor personen, die reeds langer dan 2 jaar zijn ingeënt, zich opnieuw te laten inentec waarvoor dagelijks — ook kosteloos — gelegenheid bestaat.

Regen.

In de maand Juni werd door den regenmeter op

Sta Rosa	33 m.M.
St. Thomas College	34,4 „
Sta Maria	35 „
Barber	28 „

regen opgemeten.

De Vliegmachine „Idoor."

Geheel onverwachts kwam Donderdagmorgen even over half 10 de welbekende vliegmachine *Idoor* van de Duitsch-Colombiaansche Vlieg Maatsch *Condor* over de stad gevlogen en daalde ten 9.40 uur neer in het Schottegat.

De *Idoor* was ten 6.30 uur te Maracaibo opgestegen. De bemanning bestond uit den reeds van vroeger bekenden Kapt. VON BUDDENBROCK en den 1ste piloot F. GUICCIARDI en de beide mecaniciens F. NUELLE en FR. PEREIRA. Als passagiers kwamen mede de oud-gouverneur van den Staat Zulia. Generaal SANTOS MATUTO GOMEZ met 2 dochters en één zoon en den meteoroloog Professor GEORGII.

De *Idoor* is sedert 27n. Juni ll. van Barranquilla te Maracaibo aangekomen en heeft sedert dien aldaar sportvliegtochten gemaakt en denkt dit eveneens *hier* te doen *bij gunstig weer*, wat echter moeielijk vooruit te bepalen is. Met genoegen zagen we, dat nu voor zoo'n tocht over de stad fl. 25 berekend wordt. Inderdaad, de vroeger bepaalde prijzen waren exorbitant hoog. In Rotterdam worden o.a. van uit de Waalhaven korte vluchten van 10 minuten voor liefhebbers ondernomen tegen den heel schappelijken prijs van 3 dollars. En daarvoor zullen zich ook hier liefhebbers genoeg opdoen.

Het is nog niet bekend, hoe lang de *Idoor* hier zal blijven. Het hoofddoel van de onderneming is voorloopig nog altijd proef- en onderzoekingstochten te maken ter verkenning van de luchtstroomen en atmosferische storingen. Vandaar mede de komst van den meteoroloog Prof. GEORGII.

Zooveel staat nu reeds vast, dat er van een *spoedige* opening van een geregelde luchtlijn hetzij naar Maracaibo en La Guayra of naar Barranquilla voorloopig nog geen sprake is.

Daarvoor moeten eerst die proef- en onderzoekingsvluchten geëindigd zijn.

Gisterenavond 5 uur maakte de *Idoor* een korte vlucht boven de stad, waaraan 6 personen deelnamen, n.m. de Eerw. Fraters Joannes Nepomucenus, Alanus en Hadrianus, en de Heer M. Henriquez. De namen der anderen zijn ons niet bekend.

Dezen morgen vertrok de *Idoor* naar Aruba, en ZExc. de Gouverneur en de Heer Hoeck, havenmeester en loods, namen deel aan den tocht. Vandaag wordt het vliegtuig terugverwacht.

Officieele Berichten.

De infanteristen Ricardo Vicente Lourens, Bernardo Manuel Jansen en Ambrosio Marselina Conradus zijn bij de politie werkzaam gesteld als tijdelijk agent van politie 2de klasse.

De hulpseiner bij den post voor D. T. op St. Martin N.G., W. de Weever, is bevorderd tot seiner.

Aan de tijdelijke hulp-kommiezen der belastingen alhier F. Gruning en A. A. Römer is eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De tijdelijk kommies der belastingen A. A. Lourens en de tijdelijk hulpkommiezen G. van Bruggen, O. T. de Lannoy, M. Vinck en M. Capello zijn definitief als zoodanig benoemd.

BOEKBESPREKING.

I. Was ons hart niet brandende in ons? (180 bladz.)

Tien jeugdpreeken van
DR. H. I. OBERMAN.

Deze jeugdpreeken zijn allen gehouden in de Hervormde Zuider Kerk te Rotterdam. Behandelt eenige fundamenteele levensvragen voor de jeugd, zooals b.v. over het ongeloof, (Godsdienst en wetenschap), over de vriendschap, Idealisme enz. waarin hij blijk geeft de ziel en de gedachten der jongeren goed te begrijpen. Ds. OBERMAN zelf immers heeft dezelfde godsdienstige omwenteling doorgemaakt, waarin helaas! zoovelen verloren gaan. Maar hij is overwinnaar gebleven en uit den strijd is hij gekomen met zijn Geloof en zijn Christus, het centrum van zijn leven. Dit „christelijke" geloofsleven wil hij aan de jongere Protestanten mededeelen. Natuurlijk is zijne opvatting protestantsch en daarom moet men hier en daar eenig voorbehoud maken: zooals b.v. p. 55 over de vergiffenis der zonde; blz. 64: over de uitwendige voorschriften omtrent Vasten; p. 105 omschrijft hij het gebed te veel als gevoel; p. 133 beschouwt hij Kaïn als 'n personifieatie enz. enz. De toon is zeer gematigd. Aan 't einde van 't boek geeft G. W. OBERMAN, broer van den predikant, een piëteitvol levensbericht van hem.

II. Waarheid en dwaling in het socialisme.

door DR. HANS HOFER, uit het Duitsch vertaald door H. MOSTERT. 200 blz.

Kort en duidelijk zet schrijver wezen en doel van het Socialisme uiteen, zooals dit in het beroemde „*Erfurter Program*" van 1891 is neergelegd, gaat verder de geschiedenis der socialistische theorieën na, met hunne mislukking in de praktijk, en toetst het aan de christelijke leer: De conclusie is dat het Socialisme in strijd is met het christendom, in strijd met den geestelijkzedelijken aanleg v. d. mensch, in strijd met de wetenschap, Economie, cultuur enz. Het Kapitalisme is ook niet vrij van fouten echter. Het Socialisme heeft wel eenig goed gedaan in zoover het de aandacht gevestigd heeft op de menschelijke ellende en de idée van „broederschap" naar voren heeft geschoven. Eenige beweringen v. d. schrijver kunnen wij niet onderschrijven zooals b. v. blz, 20 over de „*socialistische*" Middeleeuwen; blz. 30 naar het Socialisme als *Joodsch* wordt uitgekreten; blz. 40 wordt verzwegen dat H. F. R. de Lamennais, hier aangehaald als katholiek voorstander v. 't communisme, nu juist geen autoriteit is, wat de zuiverheid der katholieke leer betreft; blz. 59 wordt de Jesuitenstaat Paraguay, zeker in een te donker daglicht gesteld; en op blz. 98—99 zien wij even de richting der Duitsche Rechts-School doorschemeren, die het „Natuurrecht" ontkent.

III. „Gekiekt". door S. STEMERDING, directeur der Koningin-Wilhelmina Kweekschool te Rotterdam. 63 blz.

8 schetsjes over onderwijzers; doel is te laten zien hoe men „niet" moet les geven. De VIde schets „De Buitenkanter" is wel 't beste gelukt. De toon van 't boekje is humoristisch, doch niet altijd wordt deze juist getroffen, zoodat het soms een beetje zouteloos aandoet.

VI. De Ethischen en de Kerk.

door DR. J. F. BEERENS, Ned.-Herv. Predikant, te Utrecht. 16 blz.

Voor de Ethischen is de Kerk op de eerste plaats, de onzichtbare Kerk, de gemeente van Jezus-Christus; en op de tweede plaats is een van haar verschijningsvormen hier op aarde, voor hem de belijdende Kerk d.w.z. een kerk, waarvan althans de kern der leden meer en meer persoonlijk gaan belijden, dat zij door Jezus Christus deelgenoot zijn geworden van de menigvuldige Genaden Gods. De Ethischen zijn menschen bij wien de godsdienstige waarheid zich niet op de eerste plaats richt tot het verstand (zooals bij confessioneelen en gereformeerden, maar tot 't onderbewuste, tot 't innigste, diepste van ons wezen, m. a. w. de ethische is tamelijk vrij tegenover allerlei kerkelijke vormen. Dat is zijne houding tegenover de Kerk.

Voorbehoud moet natuurlijk gemaakt worden over verschillende door en door protestantsche opvattingen zooals b.v. dat er hier op aarde geen ware zuivere Kerk zou wezen, die bewaarster zou zijn van de volle, goddelijke waarheid, dat de kerkgenootschappen de noodzakelijke verschijningsvormen der eene ware onzichbare Kerk v. Christus zouden zijn, „zooals de schilderscholen in de verschillende landen manifestaties zijn van de schilderkunst" (blz. 8.) enz.

Deze 4 boeken zijn uitgegeven bij de N. V. Korteweg en Stemerding te Rotterdam.

Verkiezingen in Holland.

Deze week Woensdag 1 Juli hadden in Holland de verkiezingen plaats voor de 2de Kamer. Wetend hoe slecht de Fransche Kabel ons bedient in alles wat het nieuws in Holland betreft, hadden wij zelf maatregelen genomen om dienaangaande zoo spoedig mogelijk te worden in gelicht. Gisterenmorgen ontving de Redactie het volgend telegram:

Gekozen zijn:
31 katholieken
28 anti-revolutionairen, christelijkhistorischen en anderen van de christelijke partij.
41 liberalen, socialisten en anderen van links.
———
100 leden

Zoodat de rechtschen over 59 zetels en de linkerpartij over 41 zetels beschikt dus m. a. w: de rechterpartij heeft 7 zetels er bij gewonnen.

Een Ministerie van rechts is dus verzekerd, doch het is vrij wel zeker, dat verschillende Minister van het tegenwoordige Kabinet niet meer voor een portefeuille in aanmerking wenschen te komen.

Deze uitslag is nog schitterender dan we verwacht hadden.

Maar wat een verwarring zou er in de plaats getreden zijn, in geval *Links* bij deze verkiezing gewonnen had.

Links zou niet hebben kunnen regeeren.

Dat gaven de voormannen der linkergroepen zelf toe. De Vrijheidsbonders, de vrijzinnige-democraten, de sociaal-democraten, allen erkenden het grif:

Links kan niet regeeren.

IR. ALBARDA, een der socialistische kopstukken, schreef nog pas, 4 Juni j.l. in de „*Telegraaf*".

„*Aan een regeering van Linkerzijde denkt niemand meer. Tusschen liberalen en sociaal-democraten is geen eenheid meer bestaanbaar.*"

Aardbeving.

Telegrammen, Donderdag alhier gepubliceerd, maken melding van een verschrikkelijke aardbeving dezer dagen in Californië (U.S.A.) plaats gegrepen. De aardbeving werd ook te Los Angeles waargenomen.

Doch het Centrum was Sta Barbara, een stad aan den Stillen Oceaan op 140 K.M. Noord-Westelijk van Los Angeles. Het is een stad van ± 10.000 inwoners met onderzeesche petroleumbronnen en asphaltbeddingen, Deze stad is grootendeels verwoest. Geen enkel huis van eenige beteekenis is gespaard gebleven, terwijl tal van inwoners onder de puinhopen bedolven werden.

De West-Indische Gids.

Inhoud van Afl. No. 2. — Juni 1925:

De Strafkolonies in Fransch Guyana, door MR. O. E. G. GRAAF VAN LIMBURG STIRUM.

De Godsdienst der Boschnegers, door L. JUNKER. Bibliographie.

ALLERLEI.

Vrijheid van onderwijs.

Amerika moet bij al zijn excentriciteit de wereld vaak genoeg een lesje geven in breedheid van opvatting en „horse-sens" (gezond verstand).

Wat elders hoofdbrekens kost en peuterig geploeter, wordt daar vaak met één slag beslist.

In den Staat Oregon was een wet gemaakt, waarbij de kinderen van 8 tot 17 jaar verplicht werden de *openbare* scholen te bezoekeu en hun verboden werd zich op particuliere of godsdienstige scholen te laten inschrijven.

Het Opperste Hof te Washington verklaarde deze wet kort en goed in te druischen tegen de grondwet.

Daar is er dus geen plaats voor benepenheid en kleingeestigheid.

De Dodge Brothers-auto.

Deze auto's hebben zich op Curaçao ook al ingeburgerd. De Agent alhier firma MADURO Jr. verkocht er in 7 maanden 18 stuks van. Kort geleden zijn de fabrieken van de firma DODGE BROTHERS in andere handen overgegaan.

Een beursbericht uit New York meldde dienaangaande hel volgende:

In tegenwoordigheid van 40 bankiers werd begin Mei door de firma *Dillon Read & Co.* een cheque geteekend op de *Union Trust Company* van niet minder dan honderd zes en veertig millioen dollar ter voldoening van den aankoop van het geheele bedrijf met fabrieken en opslagplaatsen en voorraden van de automobielfirma DODGE BROTHERS. De cheque is de grootste, die ooit voor een partticuliere handelstransactie is uitgeschreven.

Een pijpleiding voor petroleum.

Ook Colombia is petroleumproducent.

Binnenkort worden bij het dorp Galán op de oevers van de Magdalenarivier de werkzaamheden begonnen van het graven en leggen van een pijpleiding, die de ruwe olie van Barrancabermeja naar de baai van Cartagena zal voeren. Binnen twee maanden zullen daarvoor 5000 werklieden aan het werk gezet worden. Misschien wordt die pijpleiding nog verder doorgetrokken naar Honda met het doel ook de olie van Guataquí en andere plaatsen op te nemen.

Het zijn enorme afstanden over bergen en rivieren, die deze pijpleiding moet doorloopen.

De bevolking der Ver. St. v. N. Amerika overschreed 114 millioen.

Het Amerikaansch nationaal bureau voor economische onderzoekingen heeft vastgesteld dat de bevolking der Ver. St. op 1 Januari j.l. 114.311.000 zielen bedroeg. Zij nam in 1824 met 1.627.000 toe.

De telling van 1920 gaf 105.710.620 aan, de aanwas bleef dus belangrijk, niettegenstaande de immigratiebeperking.

't Is wel interessant, nu wij toch in de Amerikaansche bevolkings-statistiek zijn, hieraan toe te voegen, dat volgens cijfers verstrekt door het Departement van den handel, het jaar 1924 niet minder dan 25.000 gevallen van dood door verkeersongevallen te boeken gaf, ongeacht de niet als zoodanig bekend geworden ongelukken. Onder die 25.000 waren 10.000 kinderen. 't Aantal door diezelfde bekend geworden verwondingen overtrof er 700.000. *Kol. Wkbl.*

Koloniale Raad.

Zitting op Maandag, den 6den Juli 1925, des avonds te 8 uur.

Te behandelen onderwerpen:
Ingekomen stukken.

Willemstad, den 3n. Juli 1925.

De Griffier van den Raad,
BOOMGAART.

Compañia Trasatlantica

El Vapor

„BUENOS AIRES“

se espera del Pacifico via Colon y Pto Colombia alrededor del 27 de Junio y seguirá el mismo día a Pto. Cabello, La Guaira, San Juan Tenerife, Cadiz y Barcelona.

El vapor

„LEON XIII“

se espera el 12 de Junio de Europa via Cuba y Venezuela, para seguir el mismo dia al Pacifico via Pto Colombia y Colon.

Ambos vapores aceptan carga i pasajeros.

Los Agentes.
S E L. MADURO & SONS.

Agenten: MENSING & Co.

Met het S.S. Crijnssen is wederom een nieuwe voorraad aangekomen.

Het schitterendste en meest gezochte sigarenfabrikaat in Holland en Ned. Oost-Indië is dat van de Sigarenfabriek „Wascana," KAMPEN (Holland) Vertegenwoordigers voor CURAÇAO: MENSING & Co.

Maduro's Bank

Curaçao.

Volgestort Kapitaal en Reserve fls 1.500.000

Koopt en verkoopt wissels,
buitenlandsch bankpapier, coupons,
gemunt goud en zilver.
Neemt gelden á depósito en opent
chequerekeningen met rente-vergoeding.
Verschaft Reiswissels, Credietbrieven,
Circulaire Credietbrieven.
Telegrafische Uitbetalingen.

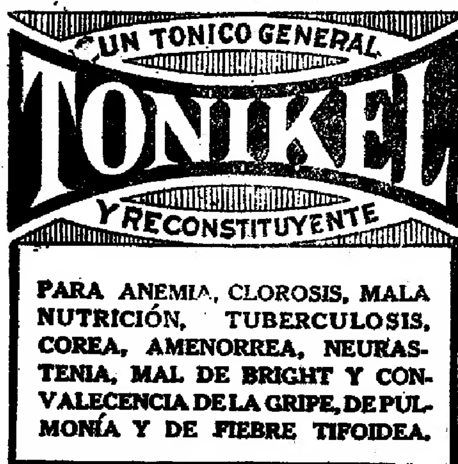
Safe-loketten Spaarbank.

Wilt gij goed en goedkoop rooken ? ? ? koopt dan uwe sigaren bij **ELLIS & DANIA.**

Ook kunt u daar van alles krijgen tegen zeer lage prijzen.
De winkel, die goedkooper dan 't goedkoopst verkoopt.
Komt en overtuigt u, of bel **Telefoon No. 423.**

Billijke prijzen — Prompte bediening

Mensing & C°.

Vertegenwoordigers.

DURANTE LA ESTACION CALUROSA cuando usted, se fatiga fácilmente y le falta energía, se siente abatido, nervioso, irritable y debilitado, tome una cucharadita de SALVITAE en un vaso de agua.

REFRESCA, VIGORIZA, LIMPIA Y PURIFICA.

Salvitae

Estimula el HÍGADO, y los RIÑONES entona la DIGESTIÓN, limpia y purifica el CONDUCTO INTESTINAL, elimina el ÁCIDO URICO, evita la POSTRACIÓN y la LANGUIDEZ.

Laat u niets wijsmaken:

DUBBELE KROON

GENEVER

van

BLANKENHEYM & NOLET'S
Distilleerderij

is en blijft de beste GENEVER

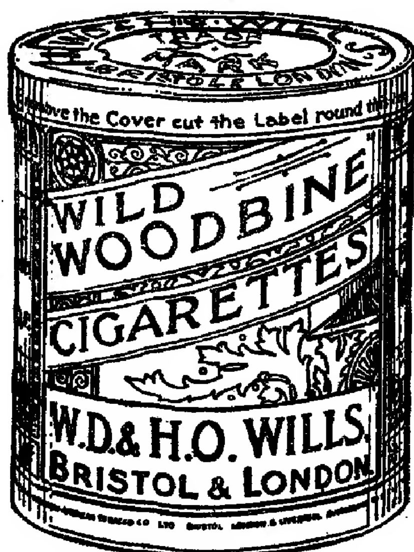
2 6—13

The best whisky imported on the Island.
Mensing & C°
Agents.

Sole Importers Mensing & Co.

MOUSON'S

Dental Creams,

zuiver en verfrisschend van smaak.

Shaving Sticks

aangenaam en verzachtend voor de huid. 2-5

Overal verkrijgbaar.

Dr. J. BENESCH

is vanaf Maandag 29 Juni te consulteeren:

Pietermaai, huis van Mevr. Weeber tegenover „Teatro Americano".

Spreekuur: 7.30—8.30 v.m.
2—3 3—4 n.m.

Oproeping.

Zij die vermeenen gerechtigd te zijn tot de nalatenschap van Mejuffrouw Charlotte Epifania Diedenhoven, alhier overleden den 3en Juni 1925, worden verzocht zoo spoedig doenlijk daarvan kennis te willen geven aan den ondergeteekende, ten zijnen kantore in de Breedestraat, Willemstad, bovenhuis nummer 18.

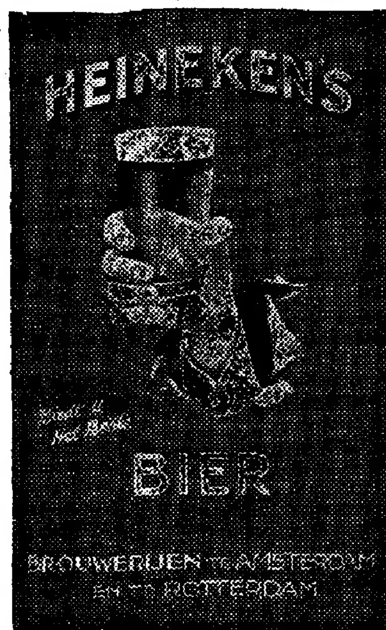
Curaçao 27 Juni 1925.

De Praktizijn,

2—3 *J. L. C. MONSANTO.*

Met de laatste boot een grooten voorraad ontvangen.

Agenten: MENSING & Co.

HULSTKAMP-JENEVER IS DE BESTE.

Vertegenwoordigers: MENSING & Co

In de Botica Nacional

van Edmund Jacobsen

is verkrijgbaar:

Chocolade van de Fabrikanten Pascall, Fry Cadbury en Reichardt, per pond en in Fantasiedoosjes, Caramels, zure bonbons, bitter- en melkchocolade, in tabletten en rollen, alle soorten beschuiten in blikken en per pond, verschillende soorten van wijnen, *Fransche* roode wijn St. Estèphe, Graves, St. Emilion, Haut Médoc, Pommard, Champagne Carte rouge en blanche, *Italiaansche* Vermouth, Ganica wit en geel, Moscato, Pasto, *Spaansche* wijnen Oude Jerez, Malaga, Madeira, Moscatel en Portwijn, Staalwijn, Whisky King George en John Walker, Cognac Hennesey, *Likeuren*, echte Curaçao-Likeur, Citroenbitter, Cherry Cordial, Anis de la Cepa, Ponche Crema, Advocaat, Crême de Cacao, alle soorten van Sigaren en Cigaretten, groote keuze van Parfumeriën, Eau de Cologne, etc., etc., Poeder en Zeepen.

THE NEW ZEALAND SHIPPING COMPANY LTD.
FEDERAL STEAM NAVIGATION Co., LTD.

S.S. "ROTORUA"

This comfortable, magnificent and rapid Steamer will arrive here on the **20th. July, 1925**, leaving on the same day **Direct** for **Southampton. Only** a few **First** and **Third Class** Cabins and Berths available. Passengers desirous of availing themselves of this splendid opportunity, will please apply to the undersigned with some anticipation to the arrival of abovenamed Steamer.

RATES of PASSAGES from CURACAO to SOUTHAMTON:
FIRST CLASS — £55-0-0 THIRD CLASS — £30-0-0

S.S. "TONGARIRO"

Abovenamed **Cargo** Steamer is expected to arrive here on the 23rd. July, 1925, leaving on same day, **DIRECT** for **LONDON**, but do not admit Passengers.

Both Steamers will accept **MAILS**, through the **Post Office**, for **Europe.**

For further particulars please apply to:

J. & D. JESURUN
3—1 Agents.

Agenten: MENSING & Co.

Wanneer U zich op reis begeeft en U met gemak en goedkoop wil reizen, koop dan

CREDIETBRIEVEN
EN
TRAVELER'S CHECKS
VAN

The National City Bank of New-York,

BIJ

MORRIS E. CURIEL & SONS,

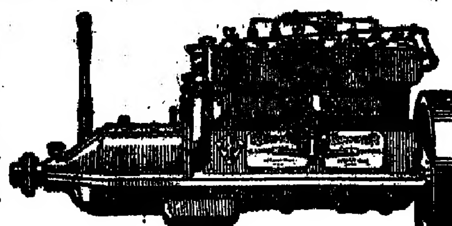

KERMATH

MOTORES MARINOS
DE CONFIANZA

Más del setenta por ciento de los principales fabricantes de lanchas del mundo lo usa como equipo regular en ellas. Magneto Bosch Americano. Todas las piezas son normales y permutables.

De $135,00 a $1.030,00 f.o.b. Detroit, Mich. E.U.A.

A 4 periodos De 4 cilindros De 3 a 50 H. P.

AGENTE KERMATH
P. F. LEON. Werfstraat No 8. Curaçao.

KERMATH MANUFACTURING COMPANY
Detroit, Mich., E. U. A. Direccion, telegráfica:—Kermath